

FLOKSTING

HETTA FER AT GERA OKKUM TIL FYRIMYND HJÁ ALLARI VERÐINI

Høgni Hoydal heldur, at hetta er akkurát rætta løtan at gera eina nýggja fiskivinnuskipan og hann hevur enn vónir um at fáa Sambandsflokkinn við upp á tað

Áki Bertholdsen

Tað er nú, vit skulu leggja grundarlagið undir teimum virðunum, sum kunnu skapast í Føroyum í nógv ár fram eftir.

Á flokstinginum hjá Tjóðveldi í Hósvík um vikuskiftið, staðfesti Høgni Hoydal, formaður floksins, at hetta er akkurát rætta løtan til at gera eina nýggja fiskivinnuskipan.

– Enn eru fiskirættindini ikki einskilt og vorðin privat, og harafturat hava vit søguligar stórar kvotur av uppsjóvarfiski, samstundis sum at fiskiskapurin eftir botnfiski undir Føroyum, er søgula lágur.

Hann heldur eisini, at nú er stundin komin at vit fáa eina skipan, har tann serligi vinningurin reiðarar fáa av at fáa atgongd til fiskin, ella tilfeingisrentan, ikki verður ein privat söluvøra, tí hesin vinningurin skal fella til landið.

Men Høgni Hoydal undradist á, at tey somu, ið dúgliga seta niður á frøðingar fyri at leggja fiskivinnuna til rættis á rokniarkum á telduni, krevja nú, at framtíðin verður roknað út á teldu, annar nokta tey fyri at gera broytingar.

Stovnsrøkt og burðardyggt

Høgni Hoydal sigur, at nýskipanin, ætlanin er at seta í verk, snýr seg um stovnsrøkt og burðardygga veiði, virðisøking og at skapa virksemi og menna førleikar í Føroyum.

– Tí skulu lívfrøðilig tilmæli fylgjast og ein langtíðarætlan skal leggjast fyri teir ymsu stovnarnar. Í hesum sambandi skulu vit burtur frá fiskidagaskipanina, yvir til eina kvotuskipan

Hóast semja ikki er funnin enn, hevur landsstýrismaðurin ikki givið skarvin yvir, tí hann vónar framvegis at tað ber til at finna eina semju við Sambandsflokkinn um eina nýggja fiskivinnuskipan

– men kortini varðveitir útróðrarflotin fiskidagarnar.

– Feløg og einstaklingar, ið hava rættindi at fiska skulu vera búsitandi og skattskyldug í Føroyum. Samstundis fáa øll eina fyra ára skiftistíð at lúka tey krøvini, og harafturat skulu treytirnar til skatting og vinningsbýti, herðast.

– Minst 75 prosent av øllum fiski skal avreiðast í Føroyum og alt skal til lands, eisini høvd, ryggir, uggar, livur, rogn og innvøllir og eisini í hesum sambandi fáa reiðarar eina fyra ára skiftistíð.

– Somuleiðis skulu minst

60 prosent av veiðini bjóðast út til føroysk virki, og øll manning skal fylgja sáttmálum hjá føroysku mann-ingarfeløgnum, umframt at hon skal gjalda skatt og hava arbeids- og upphaldsloyvi í Føroyum.

Høgni Hoydal sigur, at harafturat skal ein útflutnings- og innflutningskreditur skipast til at keypa og selja frystan fisk, og mundi peningur verður sett av til at menna virðisøking og nýskapan kring landið.

– Tilfeingisgjald skal gjaldast fyri at fiska og tað skal gerast antin við at bjóða fiskirættindi út, ella

við einum gjaldi av brutto-vinninginum, leggur hann afturat.

– Verandi vinna skal fiskirættindi í mun til søguligt tal, og nýggj rættindi verða boðin út. Av tí kann ein minni partur bjóðast út sum kvotur til ymisk øki í landinum.

Men kortini skal hámark setast fyri, hvussu nógv eitt virki kann fáa av fiskirættindunum. Men hesar reglur verða ikki galdandi við aftureftirvirkandi kraft, bara frameftir.

– Og tað verður so, at ongin hava meiri enn 12 prosent at rættindunum

sum heild og fyri einstøk fiskasløg, kann ongin hava meiri enn ímillum 15 og 35 prosent, segði Høgni Hoydal.

Vónar framvegis at fáa semju

Høgni Hoydal ásannar, at enn hevur tað ikki eydnast at finna semju við flokkar í andstøðuni um eina nýggja skipan.

Men hann heldur, at tað einasta, sum er ábyrgdarfult, er at gera eina semju um eina nýggja fiskivinnuskipan.

Hann sigur, at serliga er nógv orka er brúkt upp á at finna semju um uppskotið saman við sambands-

flokkinum.

Og hóast semja ikki er funnin enn, hevur landsstýrismaðurin ikki givið skarvin yvir, tí hann vónar framvegis at tað ber til at finna eina semju,

Hann er sannførdur um, at við nýggju fiskivinnuskipanini gerast gerast Føroyar ein fyrimynd og eitt undangonguland í heiminum fyri, hvussu livandi ríkidømið í sjónum kann umsitast, bæði varandi og burðardyggt.

– Vit skulu vera millum heimsins fremstu tjóðir at veiða skynsam og fjølbroytt við bestu og mest framkomnu amboðum.

Hann sigur, at í hesum sambandi verður farið frá at útluta fiskirættindi politiskt, so at tey síðani kunnu verða keypt og seld á privata marknaðinum.

Ístaðin skulu vit hava eina almenna marknaðarskipan, har veiðirættindi verða alment boðin út sum brúksloyvi í ávísa tíð á einum gjøgnumskygdam marknaði.

– Tá ið tíðarskeiðið til brúksloyvið er av, fella rættindini aftur til landið, sum kann bjóða tey út aftur á almenna marknaðinum.

– Ein marknaðarskipan skal tryggja javnar møguleikar at bjóða seg fram hjá teimum, ið vilja reka vinnu her í landinum, at kapping verður um at fáa sum mest burtur úr hvørjum kilo, og at tilfeingisrentan ikki gerst spekulasjon, men kemur øllum samfelagnum til góðar.

– Ein “antitrust”-lógáva verður samtykt, soleiðis at ongin einstaklingur, onki felag ella samtak, kann hava brúksrætt til meira enn ávísan part av fiskivinnutilfeinginum í teimum ávísu veiðibólkunum, segði Høgni Hoydal.